

SLOVENSKI NAROD.

Inhaia vsak dan srečer, izimski nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano bréz posiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za posiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deputacija koroških Slovencev na Dunaji.

Navadna taktika nasprotnikov naših, kadar se govoré o težnjah naroda slovenskega, je še vedno ta, da trdijo: Narod v svoji celoti je miren, on želi v miru živeti s svojimi sodeželani, le nekateri vročekrveni, brezvestni in častihlepi hujškači ga vznemirjajo. Take in jednake priimke dajojo nasprotniki požrtvovalnim domoljubom, ki so budili in še budé narod slovenski.

Posebno rado se je to uporabljalo, kadar se je govorilo o tužnih naših bratih onkraj Karavank, ki so se najpozneje probudili in najdalje spali v narodni nezavednosti. O koroških Slovencih se je že sploh mislilo, da so narodno mrtvi, da so izgubljeni. Smatralo se je le še za uprašanje časa, kdaj bode ponemčen poslednji koroški Slovenec, kdaj bode nastal večni mir nad grobovi prvotnih prebivalcev tužnega Gorotana.

Ali motili so se vsi taki zli proroki. Koroški Slovenec se je probudil, junaško začel se je potestati za svoje narodne pravice, akopram do sedaj, žal, ni mogel doseči mnogo. Najbolji dokaz za to, kako neosnovana so vsa nasprotna trdila, da so koroški Slovenci zadovoljni s svojim sedanjim stanjem, je deputacija njihova, katero so poslali na Dunaj, da na merodajuem mestu oglasi pritožbe in želje naroda slovenskega na Koroškem.

Zuamenito je to, da je koj četrti dan po govoru naučnega ministra Gauča šla deputacija koroška na Dunaj ter bode predložila izborni sestavljen memorandum in ga podkrepila tudi ustno. Može, ki so v tej deputaciji, so slovenski veljaki in korenjaki, ki ne bodo molčali in povedali marsikatero britko resnico, kako se godi koroškim Slovencem, katerim se je toliko boriti za pravice, zajamčene jim po temeljnih državnih zakonih.

Odpolanci koroških Slovencev so gospodje: Franjo Muri, posestnik, deželni poslanec, župan in načelnik krajnemu šolskemu svetu pri Jezeru.

Luka Frustuk, posestnik, župan in član krajnega šolskega sveta v Žabnicah.

Franjo Kobentar, posestnik in načelnik

krajnemu šolskemu svetu v Št. Jakobu v Rožni dolini.

Lukež Kotnik, posestnik in župan v Tolstem vrhu.

J. Servicelj, župnik z Rebra, in Martin Štib, posestnik, župan in načelnik krajnemu šolskemu svetu v Št. Janžu v Rožni dolini.

Ta deputacija došla je na Dunaj predvčerajšnjim zvečer in bode posetila ministrskega predsednika, naučnega, pravosodnega in poljedelskega ministra in jim potožila težnje svoje. Slovenski poslanci izvolili so izmej sebe grofa Hohenwarta, dr. Ferjančiča, Kluna in Šukljeja, da uvažajo deputacijo pri posameznih ministrih.

O dosedanjem postopanju deputacije koroških Slovencev poroča nam naš Dunajski dopisnik tako-le: Danes 17. t. m. v jutro dospela je deputacija v zbornico in se je predstavila grofu Hohenwartu, ki jo je presrečno vsprejel in izjavil, da pozna nje težnje, da jih bode vedno zagovarjal in delal na to, da se jim uresničijo želje in se jim nikakor ne kraté državljanke pravice.

Na to podala se je deputacija pod vodstvom poslancev dr. Ferjančiča, Kluna in Šukljeja k poljedelskemu ministru grofu Falkenhaynu. Prosila ga je, da bi izvolil pri nastavljanji potovalnega učitelja za gospodarska predavanja ozirati se na to, da zna dotičnik slovenski, kajti pri takih shodih vedno večina poslušalcev kmetskega stanu nemški niti ne ume in shodi radi tega ne prinašajo nikake koristi. Dokler pa nastavljanje takega učitelja ni mogoče, naj se naroči učitelju g. Pircu iz Ljubljane, da bodi na Koroško predavat.

Grof Falkenhayn je na to odgovoril, da nastavljanje potovalnih učiteljev ne spada v njegov delokrog, nego da jih nastavlajo kmetijske družbe. Pač pa se zgodi mnogokrat, da ima ob takih slučajih tudi minister govoriti kako besedo, in on bode, kakor doslej, i v bodočnosti v takih slučajih delal na to, da se nastavlajo potovalni učitelji, ki umejo jezik, v katerem jim je poučevati svoje poslušalce.

Nadalje posétila je deputacija ministra pravosodja, grofa Schönborna, h kateremu jo je uvel poslanec dr. Ferjančič. Kakor njegov tovaris,

tako je tudi grof Schönboru zelo prijazno vsprejel deputacijo, ki mu je potožila, da se slovenština izvzemši prav redke slučaje pri sodiščih prav nič ne rabi. Še vedno in v velikem številu nahajajo se v slovenskih okrajih sodniki, ki slovenski ne govore, komaj malo umejo ali celo niti tega ne. Radi tega poslužujejo se še vedno tolmačev pri sodiščih, ker se ne morejo sporazumeti s strankami. Na to posamuški navajajo primere iz lastne skušnje in navajajo, da se slovenski zapisniki na Koroškem nikjer ne pišejo.

Grof Schönborn navel je v odgovoru, da pozna razmere na Koroškem tudi izvenuradno, po pritožbah poslancev, akoravno nimajo koroški Slovenci svojega poslanca. V svojem območju ozira se na to, da če le možno nastavlja sodnike slovenštine večče. Nadalje uprašal je odpolanca gosp. Štiba, če se tudi v kazenskih zadevah zapisaniki ne pišejo slovenski, na kar je ta odgovoril, da ne.

Minister je na to z glavo zmajal in je deputaciji zagotovil, da bode strogo na to pazil, kakor je že tudi poslancem povedal, da se obstoječi zakoni izvajajo v pravem zmislu, in da bode, če se mu naznanijo slučaji, v katerih se je nezakonito ali protizakonito ravnilo, take slučaje takoj odpravil.

To so bili koraki, katere je storila deputacija dozdaj. Dne 18. t. m. poda se k ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru.

Toliko poročalo se nam je z Dunaja. Želimo prav iskreno, da bi deputacija koroških Slovencev dosegla najbolji uspeh, da bi se ji posrečilo prepričati merodajne kroge, da koroški Slovenci še žive, da se čutijo Slovence in da je njih vseh iskrena želja, da žive kot Slovenci, kakor so živeli njih pradedje na nekdaj čisto slovenskih koroških tleh, katera bi zdaj po mnenju nekaterih nemških zagrizenih nasprotnikov komaj imela prostora za grobove slovenske.

Težaven je boj koroških bratov, delati jim je za življenje ali smrt narodno, zatorej naj bodo preverjeni, da so na njihovi strani simpatije vseh Slovencev, ki z globokim zanimanjem zasledujejo ta boj koroških Slovencev za svoj obstanek. Na njihovi

LISTEK.

Kneginja Ligovska.

(Odlomek romana M. J. Lermontova, poslov. Vrbano v.)
(Dalje.)

Sicer mi pa še nobena odvetela devica ni zaupala misli in čutil, ki so jo vznemirjale po dolgem plesu ali kaki drugi večerni zabavi, ki je sama v sobi premisljala svojo preteklost, preštevale vse razkritja ljubezni, katera je poslušala kedaj ali s prisiljeno hladnostjo, s prisiljeno smehljanjem — ali s pravim veseljem, katera pa neso imele drugih posledic, kakor kakih deset nepotrebnih vrst v albumu ali maščevalne epigrame, katere je mej dolgo mazorku odklonjeni oboževatelj vrgel za njen stol. Toda jaz mislim, da take misli morajo biti težke, neznosne za samoljubje in srce, če je dotičnica resima, kajti prirodopis je pridobil dandanes jeden nov razred, razred žensk brez srca. Da bi ložje ugatnili, kaj je mislila Elizabeta Nikolajevna, prisiljen sem, kar mi je pa jako žal, povedati vam nekatere podrobnosti iz njenega življenja, prisiljen sem to storiti tem bolj, ker drugače tudi sledenih dogodkov razumeti ne moremo. Rodila se je v Peterburgu in

še nikdar ni potovala kam iz tega mesta. No, jedenkrat je bila odšla za dva meseca v toplice v Revel. To pa sami veste, da Revel ni Rusija, in zatorej na njeno Peterburško vzgojanje to potovanje ni imelo nobenega upliva. Pri nas v Rusiji so iz navade francoske madame, v Peterburgu jih zlasti več nemajo. Angličanke njeni starši najeti neso mogli, kajti Angličanke so drage. Nemke vzeti tudi ni kazalo. Bog ve, kakšna se dobi, tukaj je toliko vsakeršnih... Elizabeta Nikolajevna je tako ostala brez madame. Francoski se je naučila od matere, še bolj pa od gostov, kajti od otroških let je bila pri materi v salonu in poslušala vsakovrstne reči... Ko je dopolnila trinajst let, najeli so jej učitelja za nekaj ur na teden, v jednem letu je dovršila učenje francoščine... in začela se je svetna vzgoja. V njeni šoli stal je glasovir, pa nikdo ni slišal, da bi kdaj igrala na njem... Plesati naučila se je na otroških plesih. Romane začela je čitati, da je le slokovati znala in čitala jih je čudovito hitro... V tem je oče njen precej podedoval, hkratu pa dobil boljšo službo, živeti je torej začel javneje. Petnajstletno deklico so jeli voditi na javne plesove in izdajati jo za sedemnajstletno devojko, katera pogojna starost se potem ni premenila do petindvajsetega leta. Sedemnajst let je začetna točka, ki

se da raztegniti, kakor elastični blačniki. Elizabeta Nikolajevna ni bila grda — bila je celo jako zanimiva. Bledost in suhost sta zanimivi, ker so Francozinja blede, Angličanke pa suhe...

Treba je omeniti, da se lepota bledosti in suhost nahaja le v ženski domišljiji in da tukajšnji moški pritrjujejo ženskam v tej stvari le iz prijaznosti in pa zaradi tega, da se jim ne očita neuljudnost.

Ko je stopila prvi pot na parket, je takoj imela častilce... To so bili ljudje, ki ljubijo vse novo, ki hodijo poslušat le nove pesmi in ki čitajo le nove romane. Te so zamenili drugi, kateri so hodili zanjo, da bi vzbudili ljubosumje oblajajoče se ljubice ali pa zbadali samoljubje kake trde krasotice. Za njimi prišla je tretja vrsta obožavateljev, ljudje, kateri se zaljubijo, ker nemajo druzega delati, da morejo prijetno prebiti večer, kajti Elizabeta Nikolajevna je pridobila spretnost svetnega govorjenja. Bila je jako ljubeziva, malo šaljiva, malo sanjarska... Ti obožavatelji so se drugim zdeli jako dolgočasni... Jeden je bil od obupnosti dolgo boljen, drugi so se hitro potolažili... Tako je tekel čas. Skušnje so jo zmodrile in spamevale. Vse je nekako drzno pogledovala, govorila je smelo, zarudevala ni od dvomiselnih govorov in po-

strani so simpatije vseh, ki ljubijo pravico in žele njeni zmago.

Slovensko časopisje pa bodo kakor doslej povzdigovalo svoj glas vselej odločno v obrambo bratov svojih, in ne bode dalo nasprotniku pridobiti niti pedi svete zemlje pradedov slovenskih ter bode z moraličnim uplivom svojim stalo vedno na strani pravice, katera mora konečno zmagati, ako bode sleherni sin naroda storil svojo dolžnost. Slovenski Gorotan se je probudil, nas vseh sveta dolžnost je paziti, da ne opešajo junaški borilci v nejednakem boji. V to pomozi Bog i sreča junaška!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 18. novembra.

Hohenwartov klub.

Grof Hohenwart, glavni agent grofa Taaffea, pomiril je s pomočjo čeških veleposestnikov in nemških konzervativcev naše poslanke, in kakor doslej, podpirali bodo tudi v bodoče zastopniki naroda slovenskega sedanje vlado, in podpirali barona Gauča, ki jim je tako brezozirno povedal svoj namen uničiti slovensko šolo in sicer najprej na Koroškem. Naši poslanci bodo torej, ako je res kar se govori, da ostanejo v Hohenwartovem klubu, sami sodelovali pri delu ministra Gauča, torej, da govorimo jasno, vlekli slovensko deco Gauču pod nož. To je krasna perspektiva! — Naš ljubezni "Slovenec" ni vzlič temu odnehal slaviti Hohenwartov klub in pobijati naše nazore, a, da je sam s seboj v protislovju, tega niti ne vidi. Tako naivne zabave pač ne kaže motiti, še manje pa resno naujo odgovarjati.

Staročeška stranka.

Zaupni možje staročeške stranke imeli so preteklo soboto drugi sestanek ter se dogovarjali glede priprav za občni shod staročeške stranke. Shod se bodo vršili dne 29. novembra, a zaupni možje stavili bodo, kakor smo že javili v svojem času, predlog, da naj deželnici poslanci staročeški obdrže svoje mandate. Kakor vse kaže, bodo ta shod zelo buren, kajti staročeška stranka izgubila je še ono malo zaslombe, kar je je imela v narodu, zaradi tega, ker ni mogla pregovoriti grofa Taaffea, da bi dovolil notranji uradni jezik češki. Tedaj je vse odvisno od udeležbe, kajti čim več zastopnikov naroda se bodo shoda udeležili, toliko gotove je pričakovati staročeške stranke poraza.

Nemško-liberalno sleparstvo.

Moralna izprijenost nemško-liberalnega novinarstva pokazala se je posebno jasno te dni na Dunaji. Vsled cesarjevega govora delegacijama in vsled izredne avdijencije, katero je imel načelnik poljskemu klubu, vitez Javorski, nastala je zlasti v finančnih krogih velika vznemirjenost, katero je porabil tudi z našo vlado v tesni zvezni stopeži židovski list "Wiener Tagblatt". Ta list raznesel je vest, da se je cesar izrazil nasproti Javorskemu jako pesemistično o vnanjem položaji in da je rekел: Vsled lakote na Rusku je vojna gotovo. — To poročilo vzbudilo je grozen, uprav nepopisen strah na borzi in papirji so padali v vrednosti strahovito. Znamenito je to, da je Rotschild kupoval vse, kar se je dobilo in naredil na ta način velikansk "g'schäft", imel namreč več milijonov dobička. Poljski klub je izjavil, da je vse, kar je poročal "Wiener Tagblatt" izmišljeno, a ta list je nasproti temu prošil državno pravdništvo, naj začne preiskavo. Radovedni smo, kdo bo končno spoznan za prouzročitelja temu sleparstvu.

glevod. Okrog nje so se ovijali lepo rudeči mladenci poskušajoči svoje moči v slovesnem besedičenju in posvečajoči jej prve skušnje strastnega govorništva. Oj, pri teh je bilo še manj upanja, kakor pri vseh prejšnjih. S hudo nevoljo in hkratu s tujim zadovoljstvom ubijala je njih nade, ustavljalas pikro šalo toke njih govorništva. Kmalu so se preverili, da je nezmagljiva in čudna ženska... In nazadnje je za Elizabeto Nikolajevno nastopila najmučnejša doba, ki je najnevarnejša srcu odvečno ženske...

Bilo je v teh letih, ko hoditi za njo se še neso sramovali, ali zaljubiti vanjo je pa bilo že težko. Bila je v letih, ko se kakemu brezskrbnemu zlikovcu ne zdi več greh za šalo zagotovljati jej, kako je strašno zaljubljen v njo, da bi jo potem osramotil v očeh njenih tovarišic in tako sebi pridobil več veljave... da bi vsem zagotovljal, kako je zatelebana vanj, kako se mu smili, pa se je znebiti ne more... uežno se jej laskal, glasno je pa zdal... Revica, sluteč, da je to poslednji obožavatelj, skuša ga brez ljubezni iz samega samoljubja dolgo obdržati pri svojih nogah... Zastonj, vedno bolj in bolj se zamotava, nazadnje ostanejo le sanje o možu, o kakem možu... samo sanje.

(Dalje prih.)

Kalnokyjev eksposé in Francuzi.

Kalnokyjev eksposé o vnanji politiki avstro-ugarski, ki smo ga priobčili v primernem izvodu v včerajšnji številki našega lista, vzbudil je seveda tudi pozornost vnačih političnih krogov. Glasilo francoskega ministerskega predsednika "Journal des Débats" pravi o tem tako: Besede grofa Kalnokyja so sicer miroljubne, ali vendar ne v tisti meri, kakor Rudinijeve ali Salisburyjeve. Kalnoky parafrazuje prestolni govor, ki je sicer resen, nikakor pa ne tako tragičen kakor dokazuje nekaterinski. Sicer je pa to že star običaj, da vasi ministri, kadar hočejo denarjev, govorov navadno z jako umerjenim optimizmom. Z ozirom na to, da so se razširjala o Kalnokyjevih in cesarjevih besedah kako vznemirjajoča poročila, vidi se nam ta karakterizacija poča najbolj srečna.

Vnanje države.

Stambulov.

Minister Kalnoky govoril je v delegacijah tudi o povoljnih razmerih v Bolgariji. Kako povoljne, da so te razmere, vidi se labko iz tega, kako gospodari Stambulov: Mörilcev nesrečnega Belčeva še dandanes niso dobili, zaprtih je pa na stotine oseb, mej njimi tudi Petko Karavelov, a sodbo le ni in je ni. To je povsem umevno. Stambulov včasih hrani Karavelov mnogo takih papirjev, kateri bi, da pridejo v javnost, mogli njemu jako škodovati. Da zveže torej Karavelovu roke vrgel, ga je v zapor, in ga drži ondu brez sodbe; gre se samo za to, kdo bode delj vstrajal, ali Karavelov ali Stambulov. In to zove naš minister vnačih zadev "povoljne razmere."

Francija.

Pričakovane ministerske krize torej na Francoskem le ne bode. Stirideset članov desnice dogovorilo se je v četrtek, da ne bodo podpirali radikalne stranke Clémenceau-a in njenih teženj, ovreči sedanje ministerstvo in sicer zategadelj ne, ker velikih političnih uprašanj in važnih gospodarskih zadev ni podrejati malenkostnim preprirom. Ko bi se to zgodilo, zavlekla bi se debata o novih carinah prav po nepotrebni in bi zakon ne mogel stopiti v veljavo dne 1. februarja 1892. — Kakor se čuje stavili bodo radikalci interpelacijo o vnanju politiki in bode o tej gotovo huda debata, ki pa, vsled omenjenega ukrepa monarhistične stranke, ne bodo imela nobenega pomena.

Krisa na Rumunskem.

Rumunska ministerska kriza rešila se je začasno; zmagal je Vernescu s svojima kandidatom Vericeanom in Blaremborgom, a še le potem, ko nikakor ni bilo doseči sporazumljenja med konzervativci in juministi. Blaremborg je odločen privrženec Rusije in komaj leto dni je tega, kar je v narodni zbornicu jasno in brezvojbeno povedal, da je po njegovi sodbi Rumunije največja nesreča — kralj Karol, ki bi rad zvezal Rumunijo s trojno zvezo. Pistaši trojne zveze zo vsled tega, kar parjeni.

Iz mestnega zборa Ljubljanskega.

V Ljubljani, 17. novembra.

Predseduje župan gosp. Grasselli. Navzočnih je 25 odbornikov. Overovateljema zapisnika danšnje seje imenuje gosp. župan mestna odbornika Kajzel in Tomšič.

Župan naznani, da bodo presvetla cesarica (Zborovalci ustanejo raz sedeže) 19. t. m. praznovala svoj godovni dan. Izprosi si dovoljenje občinskega zastopa, da se s posredovanjem gospoda deželnega predsednika izrazijo najsrčnejše čestitke presvetli cesarici Elizabeti k nje godovnemu dnevu. (Dobro! Dobro!)

Župan gospod Grasselli naznani, da se je pred kratkim mudila deputacija občinskega sveta Ljubljanskega na Dunaji, da se je razgovarjala s centralnim oblastom o odpravi vojaške bolnice in oskrbovalnice iz sredine mesta. Z veseljem naznanja gospod župan, da je gospod vojni minister obljubil pospeševati namero občinskega sveta Ljubljanskega, ker se strinjajo s potrebami vojaštva. Mnogo je torej upanja, da se stara želja, odprava vojaške oskrbovalnice in vojaške bolnice s sedanjega prostora, le uresniči, kar bodo občinski svet gotovo z radostjo vzel na znanje, kajti potem bodo mogoče, da se Ljubljansko stolno mesto na tem kraju krasno razširi. Gospod župan prosi, da občinski svet to poročilo vzame na znanje. (Dobro! Dobro!)

Mestni odbornik dr. Stare poroča o izpremembi pravil mestne hranilnice, kakor je iste zahtevala c. kr. deželna vlada in nasvetuje, da se vsprejmo in da se nova pravila razglasimo kakor hitro jih c. kr. deželna vlada odobi. Predlog obvelja.

Mest. odb. dr. Tavčar poroča za personalni in pravni odsek o mestne hranilnice dopisu glede poslovne dobe upravnega odbora in nasvetuje, naj

občinski svet določi, da se tista konča dne 1. oktobra 1892. I. Predlog obvelja.

Mest. odb. dr. Tavčar poroča o peticiji mesta Opave glede občačenja bančnih podružnic. Mestni svet v Opavi vabi občinski svet Ljubljanski, naj bi se i on pridružil tej peticiji ter naglaša, da dotedne bančne podružnice ne plačujejo davkov, torej tudi ne deželnih in mestnih priklad v mestih kjer poslujejo, nego zgolj v mestih, ker imajo svoj sedež, tako večinoma na Dunaju, v Pragi itd. Počevalec pravi, ako bi peticija mesta Opave dosegla kaj uspeha, gotovo bi to bilo le v korist tudi Ljubljanski občini, zato pa nasvetuje, naj se mestnemu magistratu naroči, da izjavi, da se pridruži prošnji mesta Opave tudi Ljubljansko stolno mesto.

Mest. odb. Prosenc se temu predlogu protivi. Ta prošnja pripada tistim nesrečnim peticijam, katere je "Verwaltungsgerichtshof" (slovenskega izraza se govornik ni spomnil!) odbil. Zaterej je on proti predlogu.

Počevalec dr. Tavčar pravi, da je mest. odb. Prosenc vso zadevo zmešal. Bankam je pač vse jedno, kje plačujejo svoj davek, ali na Dunaju, v Pragi ali pa v Ljubljani. Če pa ima plačati banka "Slavija" ali pa "Unio catholica" 200 gld. davka s prikladami vred in ostane od tega denarja 50 gld. v Ljubljani, je to za Ljubljansko mestno blagajnico koristno. Pri glasovanju se vsprejme predlog, da se občinski svet Ljubljanski pridruži peticiji Opavski.

Mest. odb. ces. svetnik Murnik poroča glede stavišča za poštno in telegrafsko poslopje. Trgovinsko ministerstvo je odobrilo prostor na Cesarja Jožefa trgu in v državnem zboru sklenil se je o tej zadevi zakon, katerega je presvetli cesar odobril. Mesto oddalo je za poštno poslopje 2000 □ metrov, za katere bodo dobili 10 000 gld. od poštnega ravnateljstva. Potrdilo se je v ponudbi, da stolno mesto Ljubljansko le težko prinaša to žrtev in odda Cesarja Jožefa trg, da se večinoma zgraditi. Stori se to le v dokaz, da hoče biti občinski odbor zahtevam trgovinskega ministerstva na sproti postrežen, da se sploh omogoči novo poštno in telegrafsko poslopje v Ljubljani. Te sklepov storil je občinski svet dvakrat, in sicer z 19 in 18 glasovi. Da poštni erar zahteva sedaj 64 □ metrov več, namreč 2064 □ metrov, to nikakor ne ovira prej storjenih sklepov občinskega sveta, zato pa nasvetuje poročalec, da se odstopi poštnemu vodstvu 2064 □ metrov na Cesarja Jožefa trgu za zidanje poštnega in telegrafskega poslopja in se magistratu naroči, da ukrene potrebitno. O teh predlogih prične se dolgotrajna in deloma jako burna debata.

Mestni odb. prof. Toma Zupan pravi, da je nasprotnik zazidanja tega (Cesarja Jožefa) trga. Naš predniki bili so bolj oprezni si pridobiti proste prostore, nego je to sedanje prebivalstvo. Pred 100 leti je bil prostor Cesarja Jožefa trga popolnem zazidan in tako zvana frančiškanska vrata Ljubljanske trdnjave dvigale so se tam, ko je ne daleč bil mlin ob Ljubljanici pri mesarskem mostu. A prišla je francoska invazija in maršal Marmont, kateri je hotel imeti prostor za male revije svojih vojakov, odstranil je zidovje ob temu trgu in prost je bil. To je storil tuj general. A uprašanje je, se li bodo še kdaj našeli kak Marmont, kateri bodo osvobodil še jedenkrat Cesarja Jožefa trg?

Naj bi se zidanje poštnega poslopja zavlačilo še 15 do 20 let, bolje je, nego da bi Cesarja Jožefa trg bil zazidan za 100 ali 200 let. Trdi se in trdi se je, da ni dobiti drugega prostora, kamor bi se postavilo novo poštno in telegrafsko poslopje. Jaz zmatram to zgolj za frazo. Ako, kakor je v tem slučaju potrebitno, delujejo tako rekoč štiri velesile, potem se bodo za tako monumentalno zgradbo že dobil drug prostor. Najbolje bi bilo, da se razširijo Špitalske ulice, in tu je kresijsko poslopje. Tudi Češkotov prostor bi dobro ugajal in mestu prostori kjer so doslej naše menažerije "pod Tivoli" so prav pripravni za novo poslopje. Če se trdi, da na Cesarja Jožefa trgu ni nič estetičnega, se temu prav lahko opomore. Ljubljanski grad nad njim obzida se naj z lepimi vilami in krasen bodo ta prostor. Govornik končno zahteva, da naj zapisnikar v zapisnik zapiše, da je on proti zazidanju Cesarja Jožefa trga, ker bi ga bilo sram, ko bi se reklo, da je glasoval za zazidanje tega prostora.

Mest. odb. Prosenc misli, da so mestni odborniki, ko so oddali prostor za zidanje na Cesarja Jožefa trgu za poštno poslopje, glasovali zato le s solzami v očeh (Smeh). On (Prosenc) glasoval je tudi za ta predlog, a le zaradi tega, ker je to

dvorni svetnik Koch zahteval. (Ponovljeni smeh.) Če bi se bilo takrat vsakemu mestnemu odborniku pogledalo z očalami v srce... (Klici: Oho!) Mestni odbornik doktor Tavčar kliče obo! (Doktor Tavčar: „Jaz ne!“ Veselost.) No potem ne bi bili glasovali za predlog. (Veselost.) Marijin trg lahko bi se reguloval, Rantova ali lekarnika Majerjeva hiša bila bi pripravna, tudi umrlega dr. Suppantschitscha. Tako bi se regulovale ceste in ulice. Če nastane kočljivo finančno uprašanje, imamo že denarni zavod, ki bi nam opomogel, in to je kranjska hranilnica. (Dr. vitez Bleiweis kliče: Da, za nemške zgradbe! Klici: Za nemškutarje!) Tudi prostor na Marijnem trgu se lahko priredi in zato naj se pooblasti mestni magistrat, da išče novo stavbišče za poštne in telegrafiske poslopje, kajti poštne poslopje se ne zidajo za bodočnost, nego za sedajnost in se tedaj ne bodo zidali tam, kjer je sedaj življenje mrtvo. (Klici: Čudno!) Ako vlada meče toliko milijonov ven v Galiciji, zakaj bi ne storila tudi kaj za kranjsko deželo. Govornik nasvetuje: Ponudba poštnega ravnateljstva, da prevzame Cesara Jožef trg za poštne in telegrafiske poslopje, se odkloni, mestni magistrat naj išče za poštne in telegrafiske poslopje drug prostor, v smislu nasvetov kakor je iste stavljal v svojem govoru mestni odbornik Prosenc; naprosi naj se kranjska hranilnica za podporo za nakup stavbišča, a slovenski državni poslanci naj se naprosijo, da uplivajo pri vladi, da vsprejme, tudi drugi po občinskem svetu Ljubljanskem ponudeni prostor.

Mestni župan Gasselli: Mestni odbornik Prosenc rekel je v svojem govoru, da vlada meče denar ven v Galiciji. Ker nema gospod Prosenc pravice takim načinom govoriti o vladi, pozivljem ga k redu!

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Stavbišče za poštne in telegrafiske poslopje.) Občinski svet Ljubljanski razpravjal je v včerajšnji seji, o kateri poročamo na drugem mestu, o stavbišču za novo poštne in telegrafiske poslopje, za katero je bil občinski svet ponudil Cesara Jožefa trg in katero ponudbo je trgovinsko ministerstvo tudi vsprejelo. Mestni odbornik Prosenc nasvetoval je, naj se odkloni ponudba poštnega ravnateljstva. Proti predlogu Prosencevemu govorili so dr. Tavčar, Valentincič, vitez Zitterer, dr. vitez Bleiweis, Filip Zupančič in poročevalec cesarski svetnik Murnik; v specijalni debati pobijali so Prosenga še mestni odborniki Kunc, Valentincič in poročevalec ces. svetnik Murnik. Na zahtevo mestnega odbornika Prosenga glasovalo se je po imenih. Predlog, da ostane mestna občina pri doseganju ponudbi, da odda cesarja Jožefa trg za stavbišče poštne in telegrafiske poslopja se pri glasovanju vsprejme z 18 proti 6 glasom. Za predlog odsekov, torej za dovoljenje Cesara Jožefa trga za stavbišče poštne in telegrafiske poslopja, so glasovali mestni odborniki: Bleiweis, Hrasky, Kajzel, Klein, Kunc, dr. Majaron, cesarski svetnik Murnik, Petričič, Pirc, Ravnhar, dr. Tavčar, Trček, Tomšič, Valentincič, Velkovrh, vit. Zitterer, F. Zupančič in Žagar. Proti odsekovemu predlogu so glasovali mestni odborniki: Dolenec, Knez, Peterca, dr. Starč, Prosenc, Tomo Zupan. Ker se dnevnih red ni mogel rešiti, sklenila se je seja ob 9 uri zvečer. Da se reši dnevnih red, določi župan prihodnjih sej na četrtek ob 6. uri zvečer.

— (Na čast deputaciji koroških Slovencev) prirede Dunajski Slovenci v prostorih „Slovenske Besede“ zabavni večer.

— (Profesorja Jagića) na Dunaji imenovala je akademija znanosti v Monakovem svojim rednim članom.

— („Glasbena Matica“.) Ženski pevski zbor se je konstruiral v nedeljo. Dozdaj broji nad 40 slovenskih pevk pod pokroviteljstvom odlične pevke gospe Franje Gregoričeve. — Gospodična Zetinovičeva, znana nadarjena učiteljica zapusti „Glasbenu Matico“, ker ji bolehnost ne dopušča spolnjevati trudopolne dolžnosti. Društvo si je pridobilo novo moč v osobi Dunajskoga konservatorista g. Mateja Hubada, ki prevzame vodstvo ženskega in moškega pevskega zbora in bode tudi učitelj za glasovir.

— (Pevske vaje ženskega zbora) „Glasbene Matice“ bodo vsak ponedeljek in

četrtek ob polu osmi uri zvečer v društvenih prostorih v Kneževem dvorcu. K prvi jutrajšnji vabi vabi č. gg. pevke odbor.

— (Prvi „jour fixe“ Sokola Ljubljanskega) bode, kakor smo že nazuvali, v soboto 21. t. m. v steklenem salonu čitalnice. Na vsporedu so nagovori, petje pevskega kluba „Sokola“ in vojaška godba. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Gospodična Evgenija Wohlmut, tudi v Ljubljani dobro znana in obljudljena recitatorica, dospela je zopet sem ter priredi v četrtek zvečer v dvorani deželnega muzeja soirée-o, ki utegne biti jako zanimiva in tudi dobro obiskana. Wohlmut je jedna najboljših recitatoric Dunajskih, a program za četrtek je tako srečno in ukusno ustavljen, da se je nadejati mnogobrojne udeležbe.

— (Povikšanje kazni.) Na vsklic, ki ga je oglasil na dve leti ječe obsojeni bivši blagajnik okrajne bolniške blagajnice Josip Gecelj, povikšalo je nadsodišče v Gradci kazen za 6 mesecev, to je na dve leti in pol, ker je tudi državno pravništvo oglasilo vsklic.

— (Pogumni rešitelj) 17letne služkinje Neže K., ki je včeraj popoludne skočila v Ljubljano, je 18letni komptoirist pri g. Samassi g. Mirko Köchler, ki je uavzlič precej veliki in deroči vodi skočil takoj v Ljubljano in samomorilko srečno privel na suho. Že pred njim skočil je raznašalec brzojavk, gosp. Martin Gostič utapljači se na pomoč, a je ni mogel tako hitro doseči. Oba spravila sta potem samomorilko v varnost. Odvedli so jo v bolnico. Gosp. Köchler je rešil že drugo človeško življenje, kajti potegnil je lani tudi neko deklico iz Ljubljane.

— (Prošnja.) Naprošeni smo prijaviti, da je g. Mirku Köchlerju, ko je včeraj odloživši suknjo skočil v Ljubljano na pomoč utapljači se samomorilki, bila odnešena palica, ki ima zanj kot darilo necega strica iz Amerike posebno vrednost. Kdor bi kaj vedel o palici, prosi se, da blagovoli to prijaviti v mestni hiši ali pa pri g. Köchlerju v Mahrovi hiši za vodo, oziroma tam oddati palico.

— (Razglasilo.) Na podstavi deželnega zakona z dne 18. februarja 1885. (dež. zak. štev. 13) naznauja c. kr. deželna vlada, da morajo posetniki žrebcev, kateri bojejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce najpozneje do 15. decembra 1891. pri političnem okraju oblastvu, v čigar okoliš se nahaja stajališče žrebčev. Dovoljeno je, zglasilo izvršiti pismeno ali ustno; ob jednem pa je naznaniti ime in priimek, potem stanovišče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčev. Za žrebce sploh pod 4 leti in za nôriške žrebce pod 3 leti se ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kdaj bode izborna komisija zglasene žrebce pregledovala in za nje dajala dopustila, da se ob svojem času na znanje.

— (Postojinsko jamo) kakor tudi jamo v Otoku premeril je po nalogu poljedelskega ministerstva gospod Schmid iz Příbrama. Delo je trajalo štiri mesece, g. Schmid izdeluje sedaj podrobne načrte in kartografuje obe jami. Originalni ta načrt bode izdelan v meri 1: 1000 in več kopij v meri 1: 2880 (katastralna mera.) — Da je bilo mogoče izmeriti vso jamo, treba je bilo omogočiti prihod v stranske jame. Pred kratkim razkrita krasna jama poleg „Kalavarije“ se je zdaj tako ugodno priredila, da jo že dame lahko obiskujejo. Čez basene ob konci „Tartarusa“ naredili so sedaj mostiče, da ni treba več plaziti preko bornih in nevarnih brvi. Prebila se je tudi 4 metre debela stena, ki je ločila „Tartarus“ od izliva Pivke tako, da je z malim trudem mogoče ogledati obilo novih lepot prekrasne Postojinske jame.

— (Lokalna železnica v Opatijo.) Trgovinsko ministerstvo dalo je podjetniku Braunu in uredniku G. Fuchsnu na Dunaji dovoljenje za tehnična pripravljalna dela za železnicu na žico ali na zobasta kola. Dovoljenje je šest mesecev veljavno. Železnica bi se zvezala z južno železnicu na pripravljennem mestu mej postajama Jurdani-Matulje.

— (Sramota!) Pod tem naslovom javila „Obzor“, da je mestni zastop na Reki v svoji zadnji seji vsprejel predlog: Da poglavarstvo storí vse mogoče korake, da se prekine običaj, po katerem se služba božja v veliki cerkvi opravlja v hrvatskem jeziku ter da se definitivno uvede latinski jezik.

— (Zagrebška razstava,) ki je toliko koristi donašala glavnemu mestu Hrvatske, vrgla je nad 30.000 gld. čistega dobička. Ta vsota porabila se bode v narodne svrhe in bode tako ostal najlepši spomin na to res lepo uspelo razstavo.

— (Nesreča na železnici.) Z Reke se poroča, da je mešani vlak, ki je dohajal v Reko trčil z nekim strojem, ki je vozil za poskušnjo. Jeden voz mešanega vlaka je bil popoluoma razdrobljen, nekateri drugi poškodovani. Potovalcev, katerih je bilo 38, ni nobeden zelo poškodovan. Obole, ki so bile na stroji, so pa manj ali več vse poškodovane. Razburjenost mej potovalci je bila tolika, da so šli raje 2 uri počas, nego da bi se vili z vlakom, ki je prišel na pomoč in se je moral vrnil.

— (Tamburaši iz Siska.) Dvanajstoric tamburašev, ki so se združili v društvo v Sisku, naredili so pogodbo z nekim gostilničarjem, ki jih je najel za tri mesece in jim zajamčil za ta čas dohodek 5400 mark.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 17. novembra. Vsled predložitve trgovinskih pogodb odpade zasedanje deželnih zborov v januarji. V drugi polovici decembra bodo deželni zbori imeli provizorično ukreniti kar je treba za deželne budžete. Državni zbor se snide zopet 5. januarja, deželni zbori pa bržkone v aprilu.

Pariz 17. novembra. Neznane osebe nabavale so preteklo noč na poslopji italijanskega generalnega konzula okno in grb z ručno barvo in napisali „Vive l'anarchie.“ Policia še nema nobenega sledu. Ribot obljudil je strogo preiskavo.

Berolin 17. oktobra. Bismarck se je izjavil, da bode izvrševal svoj mandat še le po novem letu.

Berolin 17. novembra. Ogromne zahteve novega državnega etata na požrtovalnost prebivalstva, posebno novo posojilo 150 milijonov, s katerim se bode državni dolg pomnožil na 17 milijonov, neso zadovoljile niti konservativcev državnega zbora. Vse je nekako potrtega duha.

Praga 18. novembra. Danes zjutraj bila konstitujoča seja češke sekcije deželnega kulturnega sveta. Navzoči bili skoro vsi delegati. Predsednika kneza Lobkovica nagovor bil počasno sprejet. Poudarjal je, da vsi, ki so sodelovali pri ustanovitvi deželnega kulturnega sveta, so hoteli spravo in konec neplodnega boja na gospodarskem polju. Mladočenski delegati izjavili so, da v interesu mandatarjev se hote udeležiti posvetovanj narodnogospodarskih, da se pa ne odrekajo nikdar svojemu pravnemu prepričanju, da se je po novi inštituciji prekršila dolgoletna zakonita jednotnost deželnega kulturnega sveta. Pri volitvah načelnika, njegovega namestnika in drugih funkcionarjev zmagali so Mladočehi s 60 do 64 glasovi proti Staročehom, ki so dobili 48 do 50 glasov.

Razne vesti.

* (Turnir na biljardu.) V Gradcu končal se je te dni veliki turnir na biljardu, ki ga je izvršil g. Etscher proti jednemu najboljšemu igralcu v Gradcu, g. Schultererju. Kakor smo že nazuvali, dal mu je „naprej“ 1100 na 1500. Gospod Etscher dobil je igro, naredil je namreč 1500 karambolov, g. Schulterer pa od 400, katere bi moral narediti, samo 379. Etscher delal je serije po 275 karambolov zapored.

* (Velik požar) nastal je v Krumovu na Češkem v hiši nekega trgovca. Unelo se je petrolije in eksplodiralo ter se je tako zanetil požar. Dve osebi sta zgoreli. Eksplodiral je tudi smodnik, ki ga je trgovec imel v zalogi. Dinamit, kar ga je bilo, pa je zgorel, ne da bi eksplodiral.

* (Megla v Berolini.) Pretekli teden bila je uprav Londonska megla v Berolini. Zgodilo se je mnogo nesreč in je bilo več oseb poškodovanih in tudi mrtvih. Tri železniške delavce povozil je vlak, ki ga niso videli in so skočili baš na tir, ko je dohajal.

* (Roparski napad.) Stacijskega načelnika v Bagrdanu v Srbiji napadli so pretekli teden ponocje štirje razbojnik in ga ustrelili v pisarnici. Oropali so blagajnico, v kateri so pa le 60 frankov našli.

* (Nesreča na železnici.) Na kolodvoru postaje Poste Galera pri Rimu trčila sta brzovlak in osebni vlak. Tri osebe so baje mitve, sedem pa je ranjenih.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek
ohrani usta, krepča čeljustno meso ter odpravja slabo
sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatljica
zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škateljic
samo 2 gld. (81—142)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta.
Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

Kranjski Janez.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrto leto 1 gld. 15 kr.

Tuji:

17. novembra.

Pri **Malliti**: Pl. Wattenwyl, Schack, Fischer, Prem z Dunaja. — Vučič iz Celovca. — Mali z Blok. — Stern iz Gorice. — Pl. Thoman iz Kočevja. — Hrastnik iz Grada. — Schumi iz Kranja. — Eppich, Perzt iz Dolenje vasi. — Paulini iz Trsta. — Schupfer iz Brna. — Krčal iz Bregence.

Pri **Stenu**: Gambiagio, Udvartoky iz Trsta. — Kronig iz Beljaka. — Weiss, Eisner, Nod z Dunaja. — Schmid iz Grada. — Frankl iz Prage. — Pl. Mottony iz Bistrike. — Hirschman iz Siska. — Bettlheim iz Velike Kaniže. — Fischer iz Budimpešte.

Pri **Južnem kolodvoru**: Printz iz Grada.

Pri **avstrijskem cesarju**: Merlak iz Idrije. — Trost z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

17. novembra: Ana Kolnik, delavka, 31 let, Kurja vas št. 13, jetika.

18. novembra: Jera Kokalj, posestnikova žena, 72 let, Rečne ulice št. 8, starost.

V deželnih bolničih:

17. novembra: Fran Selan, delavec, 42 let, fractura compl.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm.
17. nov.	7. zjutraj	733,0 mm.	6,6° C	sl. jzh.	dež.	0,00 mm.
	2. popol.	734,1 mm.	11,8° C	sl. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	736,7 mm.	4,6° C	sl. svz.	meglja	

Srednja temperatura 7,7°, za 4,3° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 17. novembra 1891.

Prejšnji teden

Bankovev v prometu	457,875.000 gld.	(— 8,813.000 gld.)
Zaklad v gotovini	247,300.000	(— 102.000)
Portfelj	192,442.000	(— 12,482.000)
Lombard	28,945.000	(+ 86.000)
Davka prosta bankovna resarva	3,462.000	(— 9,804.000)

Št. 20.911.

Ustanova.

Katarine Warnuss-ove ustanovo za vzgojo deklic v znesku 126 gld. na leto podleti je za dôbo treh let, t. j. za 1892., 1893. in 1894. leta, dvema deklicama, ki sta ustanovnici v sorodu ali pa, ko bi takih ne bilo, dvema hčerama Ljubljanskih meščanov.

Prošnje uložiti je do 10. decembra letos pri podpisanim uradu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 9. novembra 1891.

M. NEUMANN
prodaja po
goldinarjev **12** goldinarjev
moderne, 90 centimetrov dolge žakete za
dame, iz črne adrije, z atlasovim podšivom
in dobro podvlečene.

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)

952—8)